

TYGODNIK

SZACHOWY

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

WARUNKI PRENUMERATY:

rocznie wraz z przesyłką Rb 4 —

półrocznie „ „ „ 2 —

kwartalnie „ „ „ 1 —

Adres Redakcji: **Warszawa, Nowy-Świat 26.**

Życie szachowe

w Warszawie.

Pomiędzy zakładami, w których szachy są uprawiane, najpierwsze miejsce zajmuje cukiernia p. Nowickiego na rogu Alei Jerozolimskiej i ulicy Brackiej. Sam właściciel cukierni, p. Nowicki, jest jednym z gorliwszych graczy szachowych i zarazem szczerze tę grę u nas popiera. Szachistom oddano tam duży ładny salon z niszą, kilkanaście stolików i blisko tyleż kompletów do gry. Kamienną posadzkę wyściela linoleum. W lecie drzwi oszklone prowadzą na werendę obszerną, gdzie niejeden amator siada przy oknie, i stamtąd, przez szybę przygląda się partji prowadzonej na najbliższym stoliku. Zabawnie to nieraz wygląda, jak taki „galernik” uśmiechem, zmarszczeniem brwi, gestykulacją objawia swój żywy udział w losach bezkrwawej walki.

Wieczorami w cukierni gromadzi się się niekiedy półsetka z górą szachistów.

Jak wszędzie tak i tu są grupy szachistów, którzy mają swych stałych partnerów. Bywalecy wiedzą, że o takiej to porze zastaną z pewnością p. X. grającego z panem Y. pana Q., grającego z panem N. i t. d. Są tacy, którzy grywają tylko na równo; są też amatorowie, którzy najchętniej grywają na *fory*, są wreszcie stali „galernicy”, a między nimi kilku wzorowo dyskretnych i spokojnych. Z pomiędzy pierwszorzędných warszawskich szachistów najczęstszymi gośćmi tej cukierni są: p. Popławski, biegły teoretyk i wyborny praktyk, mający zwyczaj, w grze z przeciwnikami słabszymi, otwierać swą partję, używając posunięć mniej poprawnych, żeby później mozolnie grę wyrównać i—o ile

się da—uzyskać przewagę; tu bywa dosyć często p. Taubenhauz, kierownik działu szachowego w „Tygodniku Ilustrowanym”. Profesor Askenazy, świetny pisarz—historyk, a zarazem szachista pomysłowy i oryginalny, w czasie swej bytności w Warszawie nie zaniedbuje rozegrać tu kilku partji; dalej wymienimy p. Sypniewskiego, niedawno osiadłego w kraju, autora zadań pomieszczanych dawniej w czasopismach zagranicznych; pp. Miłkowskiego, Sobieszczańskiego, Kopeczyńskiego, którzy zbierali wawrzyny na warszawskich turniejach i wszystkich prawie uczestników turnieju szachowego; p. Langlebena, w czasie wędrówki po Europie i Ameryce nawykłego dawać duże *fory* i szczęśliwie wychodzącego z zapasów.

Z załem zaznaczyć należy ubytek dobrego praktyka, w naszym światku szachowym znanego pod pseudonimem Bowicza, któremu lekarze wzbronili grywać w szachy. Do rzadszych gości należy p. Marcin Winawer, autor wielu zadań, pomieszczanych w tutejszych czasopismach i nagradzanych na tutejszych konkursach. Jeszcze rzadziej zjawia się p. Płoński (pseudonim), celujący głębokimi myślami zarówno w grze swojej, jak i w końcówkach swego układu, wielokrotnie nagradzany za rozwiązania zadań premjowych w czasopismach zagranicznych.

Niestety, zabrakło między nami ś. p. Aleksandra Kotarbińskiego, stałego niegdyś gościa cukierni p. Nowickiego, w czasach, kiedy istniała na rogu Alei i Nowego Świata, gdzie szachiści mieli dwa pokoiki dla siebie. Ś. p. Aleksander zostawił po sobie wspo-

mnienie człowieka nieskazitelnej czystości, i zarazem partnera odznaczającego się niezmaconą nigdy pogodą umysłu. Czasopisma tutejsze poświęciły Mu wspomnienia nader sympatyczne. W tej samej rubryce kroniki żalobnej zapisać należy znane nazwisko dobrego niegdyś szachisty i—co nieskończenie ważniejsze—bardzo dobrego człowieka ś. p. Augusta Grodzickiego, nieodżałowanego ś. p. Erazma Nowakowskiego, prof. konserwatorjum muzycznego, a także ś. p. Jana Kleczyńskiego, profesora w temże konserwatorjum, redaktora działu muzycznego w „Echu muzycznym”, kierownika działu szachowego w „Tygodniku Ilustrowanym”. Obaj ostatnio wymienieni szachiści grywali jeszcze w cukierni za czasów jej poprzedniego funkcjonowania na rogu Nowego Świata i Alei. Sukcesor zdolności szachowych ś. p. Ojca swego i również kierownik czasowy szachów w „Tyg. Ilustr.”, młody p. Jan Kleczyński, przed wyjazdem swym z Warszawy, należał także do

stałych partnerów, grywających w tym zakładzie w dawnej i nowej jego siedzibie.

Z dawnych bojowników szachowych, nawiedzających niegdyś cukiernię na rogu Nowego Świata i Alei Jerozolimskiej, nasuwają się wspomnienia już nieżyjących: Wincentego Niewiadomskiego, popularyzatora nauk przyrodniczych, tłumacza Brehma, oraz Szczawińskiego, znanego z twardej gry, uczestnika drugiego szachowego turnieju.

Wielu też bywa tu gości po za Warszawskich, którzy, przyjeżdżając czasowo do naszego miasta, nie zaniedbują odwiedzić swych szachowych znajomych w miejscu wspólnych zebrań. Zpomiedzy nich wymienimy p. Mirkulewicza, dobrego szachistę, ale szczególnie gruntownego znawcę gry w warcaby, autora wielu zadań warcabyowych, zdobywających obecnie łamy naszego pisma.

d. c. n.

Angielska

partja skoczkowa

(dalszy ciąg)

a

8) . . . . . Lf8—d6?

uwaga „Handbuch” słusznie jako słabe. Warjant jednakże tam podany (9) Lc4—b5, c6×b5; 10) Da4×c4+, musi być koniecznie zastąpiony przez inny, lepszy. Bilguerowski prowadzi bowiem wprost do przegranej, jak to wykazała wzorowo grana partja między pp. Popławskim i Płońskim w Warszawie 1895 r.: 9) Lc4—b5, Sg8—e7! 10) Da4×c4, f7—f5; 11) De4—f3, c6×b5; 12) Df3×a8, c7—c6; 13) a2—a4, f5—f4! 14) f2—f3, b5—b4; 15) c3×b4, 0—0; 16) b4—b5 Ld6—c5+; 17) Kgi—h1, Lc8—b7; 18) b5×c6, Lb7×c6 i czarne wygrały. Białe według mego zdania mogą grać silniej:

9) Wf1—e1! Sg8—f6

9) ..... f7—f5? 10) Lc4×g8, Wh8×g8; 11) d2—d3.

10) d2—d3 0—0

11) d3×e4 Dd7—g4!

12) Lc4—e2! . . . . .

Najlepiej! Jeżeli 12) Da4—c2, to Dg4—h5; 13) g2—g3 (na h2—h3 następuje poświęcenie lauffra) Sf6—g4. 14) f2—f3, Ld6—c5+ i czarne wygrają.

12) . . . . . Dg4—h4

13) g2—g3 Dh4×e4

14) Da4×e4 Sf6×e4

15) Le2—f3 i białe piona zyskać muszą.

ad C.) Bardzo szczegółową analizę obrony Steinitzowskiej (4...., f7—f6) ogłosiłem w r. 1894 w „D. Schztg”, dlatego nie będę się nią tu dalej zajmować. Dla całości odrazu nadmieniam jedynie, że warjantem dla czarnych najkorzystniejszym jest:

5) Lf1—b5	Sg8—e7
6) e4×d5	Dd8×d5
7) d2—d4!*	e5×d4
8) c3×d4	Lc8—d7!
9) Sb1—c3	Dd5—h5!
10) Lc1—e3	0—0—0
11) 0—0	a7—a6
12) Lb5—e2	Se7—d5
13) Wf1—c1	Sd5—b6
14) Da4—b3 (lub d1)	

Białe stoja nieznacznie tylko lepiej.

*) Analizę obrony Steinitzowskiej przesłałem w sierpniu 1893 r. redakcji „D. Schztg”, a ta oddała moją pracę do oceny v. Bardelebenowi. Tenże wiedział zatem, że posunięcie 7) d2—d4! było po raz pierwszy przeze mnie podane i polecone, pomimo tego w dziele „Lehrbuch des Schachspiels” wydanem w r. 1894, nie uczynił o tem najmniejszej wzmianki, co robi wrażenie, jakoby na 7) d2—d4 zwracali uwagę dopiero autorzy podręcznika.

d. c. n.

Ignacy Popiel (Lwów)

Partja № 7.

Grana na turnieju wiedeńskim
w d. 8 lipca 1898 r.

Nieprzyjęty gambit damy

G. Maroczy. E. Schiffers.

Białe

Czarne

1) d2—d4	d7—d5
2) c2—c4	e7—e6
3) Sb1—c3	Sg8—f6
4) Lc1—g5	Lf8—e7
5) Sg1—f3	0—0
6) e2—e3	Sb8—d7
7) Wa1—c	1 b7—b6
8) c4×d5	e6×d5
9) Lf1—d3	Lc8—b7
10) 0—0	c7—c5
11) Ld3—b1	Wf8—e8!

12) Sf3—e5 Sd7—f8

13) f2—f4! Sf6—e4?

Lepiej było; 13.... Sf6—d7, aby następnie zagrać f7—f6.

14) Lb1×e4! d5×e4

15) Dd1—b3 Sf8—e6

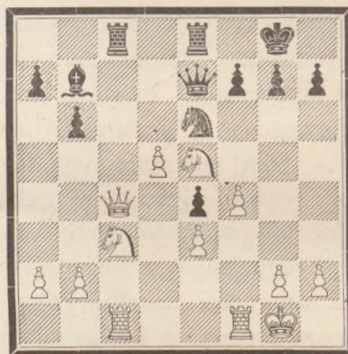
16) Lg5×e7 Dd8×e7

17) d4—d5 e5—c4

Czarne poświęcają piona, aby zrobić miejsce dla swego Skoczka. Gdyby go cofnęły na d8, miałyby skrupowaną grę; gdyby zaś postawiły go na c7, groził mu dalej pieszek d5, oczywiście poparty uprzednio przez Wieżę na d1.

18) Db3×c4 Wa8—c8

Lepiej byłoby 18) ... Se6—c5 z groźbą Lb7—a6. Posunięcie w tekście umożliwia piękną kombinację białych.

19) d5×e6! Wc8×c4

20) e6×f7† Kg8—f8

W razie 20 ... De7×f7 nastąpiłoby Se5×f7, Kg8×f7; 22) Sc3—b5, Wc4×c1; 23) Wf1×c1, We8—e7; 24) Sb5×a7 i białe wygrałyby przewagą pieszków

21) f7×e8(D)† Kf8×e8

22) Se5×c4 Lb7—a6

Na 22 ...., De7—c5 nastąpiłoby 23) Sc3—b5, Ke8—f8; Sb5—d4.

23) Sc3×e4 Ke8—f8

24) Sc4—d6 h7—h6

Czarne nie mogły grać Ka6×f1 z powodu groźby Wc1—c8†.

25) f4—f5 De7—e5

26) f5—f6 g7—g5

27) Wc1—c7 } De5—d5

28) Wf1—c1 } Kf7—g8

29) Wc7—g7† Kg8—f8

30) Wg7—e7 Kf8—g8

31) f6—f7† Kg8—g7

32) We7—e8 czarne się poddały

„Tidsskrift for Skak”.

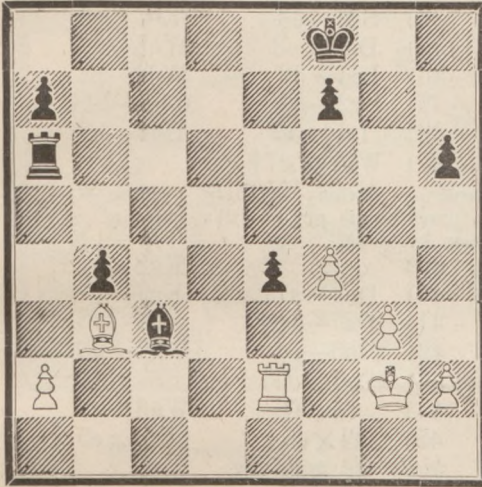
Partja korespondencyjna.

Wiedeń

Petersburg

(Patrz № 2 „Tygodnika”).

- 33) ..... Wd4—e4 (15/X-98)
 34) We3×e4(16/X-98); f5×e4 (17/X-98)
 Czarne (8).

Białe (7)

Pozycja po 34 posunięciu czarnych.

Partja № 8.

Grana niedawno w Warszawie.

Gambit laufrowy

p. L.

Białe

- 1) e2—e4
- 2) f2—f4
- 3) Lf1—c4
- 4) Lc4×d5
- 5) Ke1—f1
- 6) Sb1—c3
- 7) Sg1—f3
- 8) d2—d4
- 9) Ld5—c4

p. K.

Czarne

- 1) e7—e5
- 2) e5×f4
- 3) d7—d5
- 4) Dd8—h4†
- 5) g7—g5
- 6) Lf8—g7
- 7) Dh4—h5
- 8) Sg8—e7

Należało grać h2—h4 i dopiero potem odejść laufrem.

- 9) ..... g5—g4
- 10) Sf3—e1 Sb8—c6
- 11) Sc3—b5 0—0
- 12) Sb5×e7 Lg7×d4

Czarne poświęcają wieżę, ale rozwijają się bardzo energicznie.

- 13) Se7×a8 f4—f3
- 14) Sa8—c7 f3×g2†
- 15) Se1×g2 Kg8—h8
- 16) c2—c3 Ld4—b6
- 17) Sc7—d5 Se7×d5
- 18) Lc4×d5 f7—f5
- 19) e4—e5 f5—f4
- 20) Ld5×c6 b7×c6
- 21) Dd1—d6 Kh8—g8
- 22) Le1×f4 Dh5—h3
- 23) Dd6—d2 Dh3—f3†
- 24) Kf1—e1 Lc8—a6

białe się poddały

Partja № 9.

Grana w klubie szachowym w Buffalo między pp. W. S. Wilsonem i S. A. Langlebenem z Warszawy.

Partja pionów damy.

p. Wilson

Białe

- 1) Sg1—f3
- 2) d2—d4
- 3) e2—e3
- 4) c2—c4
- 5) Sb1—c3
- 6) a2—a3

p. Langleben

Czarne

- 1) d7—d5
- 2) Lc8—f5
- 3) Sg8—f6
- 4) e7—e6
- 5) Sb8—c6
- 6) a7—a6

Czarne obawiali się 7) c4×d5 8) Lf1—b5 i 9) Sf3—e5.

- 7) b2—b4 d5×c4
- 8) Lf1×c4 b7—b5
- 9) Lc4—e2 Lg8—d6
- 10) Sf3—h4 Lf5—g6
- 11) Le2—f3 Dd8—d7
- 12) e3—e4 e6—e5
- 13) d4—d5 Sc6—d4
- 14) Sh4×g6 Sd4×f3†
- 15) Dd1×f3 f7×g6
- 16) Le1—b2 0—0
- 17) 0—0

Przeoczenie, które gubi partję białych. Należało grać Df3—d3.

- 17) ..... Sf6×d5
- 18) Df3—g3 Sd5—f4

Czarny Skoczek zajmuje wyborne stanowisko.

19) Wa1—d1 Dd7—e7

20) Wd1—d2

Wrazie 20) Sc3—d5, nastąpiłoby 20.... Sf4—c2+
i 21 Se2×g3+

20) ..... e7—c6

21) Wf1—d1 Wa8—d8

22) f2—f3

Posunięcie to otwiera przekątną laufrowi czar-
nemu, trudno je tedy za dobre poczytywać.

22) ..... Ld6—e7

23) Dg3—f2 De7—g5

24) Kg1—h1

Grozilo Sf4—h3+

24) ..... Wd8×d2

25) Wd1×d2 Wf8—b8

26) Wd2—d7

Odejści; więz; z linii zagrożonych jest nie-
szczęśliwe.

26) ..... Lc7—b6

27) Df2—d2 Lb6—e3

28) Dd2—c2

Dama biała oczywiście nie może bić laufra wo-
bec groźby 21) ..... Dg5×f2+ i mat.

28) ..... Sf4—h3?

Czarne przyszedłszy w 17-em posunięciu do
ataku, prowadzą go energicznie; ostatecznie wszak-
że posunięcie jest słabsze: zmusza ono białegoskoczka do zajęcia najodpowiedniejszego dla
siebie stanowiska i do otwarcia swej damy i
laufra. Drobny ten usterek nie ratuje wszakże
białej partji.

29) Sc3—d1 Le3—b6

30) De2×e6 Sh3—f4

31) De6—c2 h7—h6

32) Lb2—c1 Dg5—h4

33) De2—d2 Wb8—c8

z groźbą wzięcia laufra na c1 i mata na d1.

34) Sd1—c3 Lb6×e3

35) Dd2×e3 Wc8—c2

36) Lc1—d2 Wc2—b2

37) g2—g3 Wb2—b1+

38) Ld2—c1 Dh4—h3

39) Wd7×g7+

Czarne już powinny się były poddać; wysiłki
dla przedłużenia gry o kilka posunięć są po-
 prostu śmieszne.

39) ..... Kg8×g7

40) De3—a7+ Kg7—f6

41) Da7—b6+ Sf4—e6

42) Db6—g1 Wb1—b3

43) Dg1—d1 Se6—d4

44) f3—f4 Wb3×g3

45) f4×e5+ Kf6×e5

białe się poddały

Wiadomości szachowe.

× Chodzą pogłoski, że Dr. Tarrasch, zwycięzca w turnieju wiedeńskim, zarzeka się przyjmowania nadal udziału w turniejach szachowych; również donoszą gazety Kanadyjskie, że Dr. Tarrasch wyzwał Laskera na *match* ze stawką po 1000 L. ze strony każdej i o tytuł mistrza wszechświatowego.

× Janowski ma grać *matcha* z Showalterem. Stawka wynosić ma od 500 do 750 dolarów. *Matsch* odbyć się ma w New-Yorku, w Manhattan Chess klubie w listopadzie lub grudniu r. b.

× „British Chess Magazine” powiadamia, iż w roku przyszłym projektowane jest urządzenie w Londynie, w British Chess Klubie, międzynarodowego turnieju szachowego. W tym celu prezes brytyjskiego związku szachowego Georg Newnes złożył 200 L., Kapt. Beaumont—50 i prezes Hanstings'kiego klubu szachowego, Horace Champan—25 L. Niezbędna dla nagród kwota 1000 L. (około 10000 rb.), pokryją składki.

Konkursy zadań.

× „British Chess Magazine” ogłasza konkurs czterochodówek z czterema nagrodami: 2, 1½, 1 i ½ funt. szterl. Nie więcej jak 3 zadania od jednego autora nadsyłać należy pod adresem: Br. Ch. M. 89 Brudenell Road, Leeds, England. Termin dla Europy 30 listopada, dla innych części świata 31 grudnia r. b.

× „Sydney Morning Herald” ogłasza czwarty swój konkurs dwuchodówek. Zadania najpóźniej do 1 grudnia r. b. nadsyłać należy pod adresem: Sydn. Morn. Her., Sydney, New South Wales, Australia.

Uwaga. Ponieważ rozwiązania zadań często bywają nam nadsyłane z pewnymi brakami, przeto w konkursie takie rozwiązania oznaczać będziemy połową należnych za nie punktów.

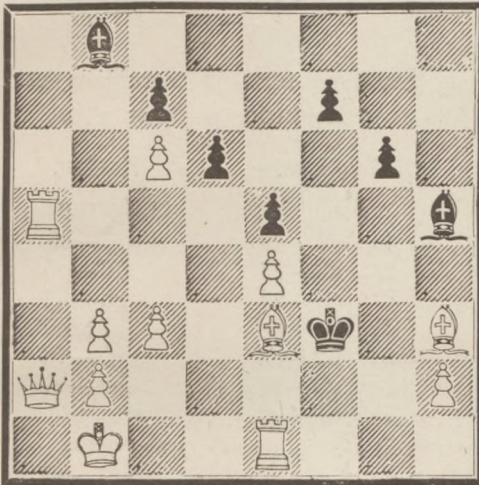
× *P. D. Prz.* Dwuchodówka robi wrażenie zadania mało opracowanego, gdyż tak ciężka figura, jak wieża, odgrywa bardzo małą rolę, i psuje zadanie pod względem estetycznym.

× *P. J. Maychrz.* Radzimy Sz. panu przestudjować „Teorię zadań szachowych” przez Żabińskiego, a potem wziąć się do samodzielnej kompozycji.

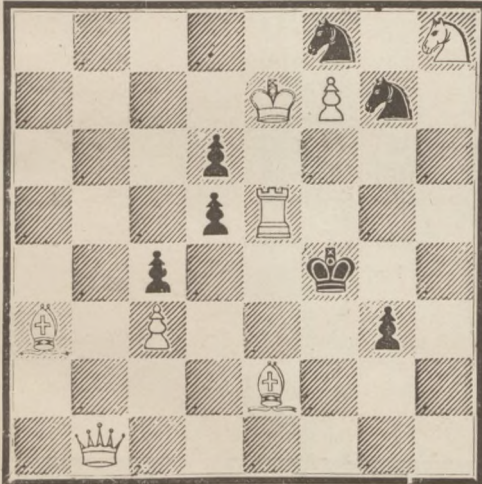
ZADANIA.

17. J. Salminger z Monachjum
I nagroda na konkursie „Tägliche Rundschau”

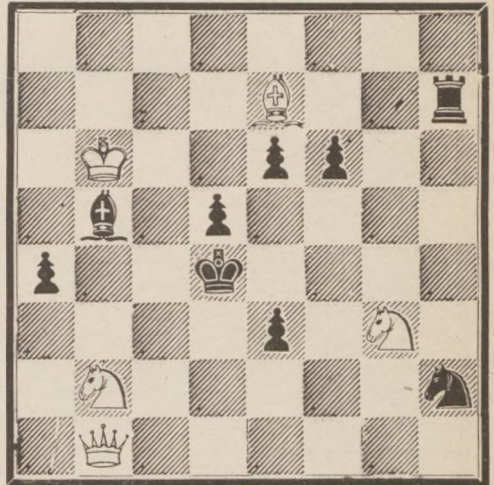
Mat za 4 posunięciem.

19. K. Grabowski z Warszawy
oryginalne

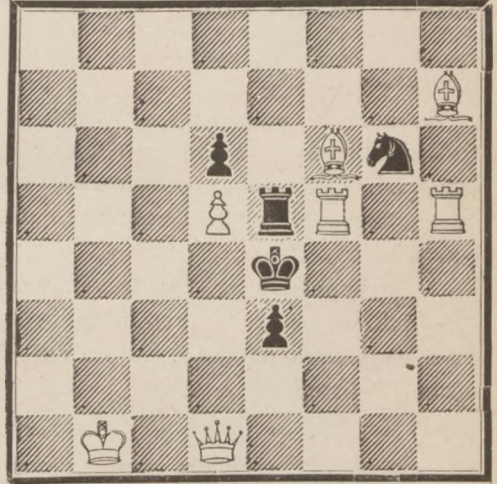
Mat za 2 posunięciem.

18. K. Kondelik z Pragi Czeskiej
III nagroda na konkursie „Brighton Society”

Mat za 3 posunięciem.

20. W. Gleave z Londynu
III nagroda na konkursie „Brighton Society”.

Mat za 2 posunięciem.

Referent działu szachowego

K. Grabowski.

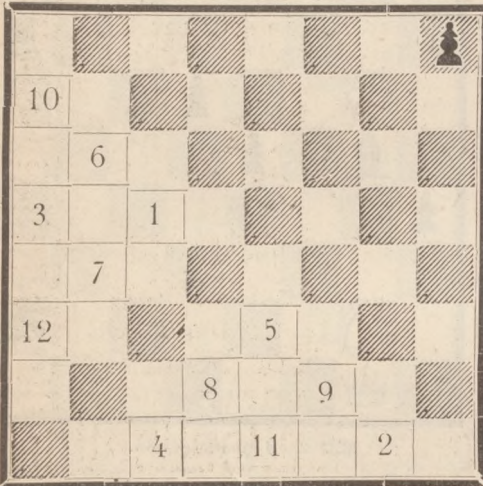

Warcaby.

ZADANIE N. 4.

nadesłane przez p. Mirkulewicza.

Czarne. (1).

Białe (12)

Numery oznaczają kamienie białe; należy podać czarnemu do bicia wszystkie dwanaście kamieni białych, przy zachowaniu porządku kolejnych numerów.

Zadanie to, ezwarte zrzędu, zakańcza cykl zadań warcabowych, za rozwiązanie których przeznaczoną została nagroda: grupa terrakotowa „Powrót z Ziemi”.

Przypominamy, iż rozwiązania wszystkich czterech zadań powinny być nadesłane redakcji, najpóźniej do dnia 15 listopada r. b.

№ 1 Partja środkowa

grana na turnieju warcabowym
w Moskwie, w lipcu r. b.

Owodow.

- Białe
- 1) c3—d4
  - 2) d2—c3
  - 3) c3—b4
  - 4) b4×d6
  - 5) b2—c3
  - 6) g3—f4
  - 7) e1—b2

Kaulen.

- Czarne.
- d6—c5
  - f6—g5
  - g5—h4
  - e7×c5
  - g7—f6
  - h8—g7

gdyby 7) c3—b4, to białe przegrywają.

7) ..... f6—g5

gdyby d8—c7, to czarne przegrywają.

- 8) h2—g3 c7—d6
- 9) c3—b4 b6—a5
- 10) d4×b6 a7×c5
- 11) e3—d4 g5×e3
- 12) d4×b6 a5×c3
- 13) f2×d4 c3×e5
- 14) b6—a7 h4×f2
- 15) e1×g3 h6—g5
- 16) b2—c3 d8—c7
- 17) g3—h4 g5—f4

białe się poddały

„Szaszki”

Redaktor i Wydawca W. Dzierzbicki

Дозволено Цензурою. Варшава 10 Октября, 1898 г.

Drukarnia L. Szyller i Syn, Warszawa, Nowy Świat 16.